Ο ΣΕΒΑΣΤΟΣ

Διευθυντὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης κ. Στρέϊτ, ἔδωσε ἕνα σκληρό, μὰ γερὸ καὶ σωτήριο, μάθημα στοὺς Σάϋλωκ τῶν ἑκατομμυρίων καὶ στοὺς Κροίσους τῶν λόγων φραγκολεβαντίνους μας.

Ἐκεῖνα ποῦ γιὰ τὴν Μακεδονία ἔδωσε ἡ Ἐθν. Τράπεζα—καὶ τὰ ἔδωσε γιατί αὐτὸς τὴν ἀνάγκασε μὲ τοὺς πειστικοὺς καὶ πατριωτικωτάτους λόγους του νὰ τὰ δώσῃ—δὲν εἶνε τίποτε μπροστὰ σ' ἐκεῖνο ποῦ ἔδωσε ὁ ἴδιος παραχωρήσας τὸ τέταρτον τοῦ μισθοῦ ποῦ παίρνει κάθε χρόνο, γιὰ τὴν Μακεδονία.

Σὲ δεκαπέντε χιλιάδες τὸ ὑπολόγισαν τὸ τέταρτο αὐτό. Μὰ δὲν εἶνε τόσο. Εἶν' ἑκατομμύρια ἑκατομμυρίων, γιατὶ ἡμπορεῖ—καὶ πρέπει—νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα σ' ἄλλους ποῦ σφιχτοδένουν τὸ πουγγί τους καὶ τρέμουν νὰ τἀνοίξουν καὶ νὰ τἀδειάσουν στῆς πατρίδας τὶς μεγάλες ἀνάγκες.

Τέτοιο πατριωτισμὸ μπορεῖτε νὰ μᾶς τὸν δείξετε ; Τότε θἄνε κ' ἡ Μακεδονία δική μας!

Ἀλλοιώτικα μὲ τὶς τσιφουτιές σας καὶ μὲ τὰ ἀνούσια ξεφωνητά σας, καλὰ θὰ κάνετε νἀφήσετε τοὺς Βουλγάρους ἡσυχους νὰ κοιτάξουν τὴ δουλειά τους στὴν Μακεδονία τους καὶ νὰ κοιτάξετε τὶς ἐκλογές σας καὶ τὶς δουλίτσες σας.

Οἱ Βούλγαροι ξοδεύουν χρῆμα κ' αἷμα γι' αὐτήν, καὶ μεῖς θέλουμε νὰ τοὺς πολεμήσουμε μὲ τὴν τύφλα στὰ μάτια μας!

Οὔ, νὰ χαθοῦμε, ἀλήθεια κι' ἀπ' ἀλήθεια!

ΚΑΣΙΔΑΚΙΚΑ

Ἀπὸ τὸ βιβλίο τοῦ κ. Κρουμπίχερ παρατήρησα πὼς σ' ἕνα του ἄρθρο ὁ κ. Χατζίδακις εἶπε πὼς «ἐγέρασε εἰς τὴν μελέτην τῶν γλωσσῶν.» Ἀφτὸ εἶναι ἀλήθεια. Ὅμως γιατὶ τὴν εἶπε τόσο μετριόφρονα τὴ μονίκριβή του ἀλήθεια ὁ κ. Χατζίδακις ; Ἂν ἤθελε νὰ μιλήσει τὸ σωστὸ σωστό, ἔπρεπε νὰ πεῖ πὼς καὶ ξαναμωράθηκε μάλιστα σ' ἀφτὴ τὴ μελέτη.

Κ. ΤΕΦΑΡΙΚΙΣ

ΦΡ. ΝΙΤΣΕ

"ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ ΖΑΡΑΤΟΥΣΤΡΑΣ„

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙ ΤΟΥ κ. ΠΑΓΑΟΥ ΓΝΕΥΤΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ 53 54 55 καὶ 56 φύλλο)

Οἱ ἐνάρετοι.

Μὲ βροντὲς καὶ μὲ οὐράνια πυροτεχνήματα πρέπει κανεὶς νὰ μιλᾷ σὲ πνεύματα ὀκνὰ καὶ κοιμισμένα.

Μὰ ἡ φωνὴ τῆς ὠμορφιᾶς μιλάει σιγά: χώνεται μόνο μέσα στῆς πιὸ ξυπνητὲς ψυχές.

Σιγὰ μοῦ σειόταν καὶ μοῦ γελοῦσε σήμερα ἡ ἀσπίδα μου, αὐτὸ εἶνε τῆς ὠμορφιᾶς τὸ σείσιμο κι' ἁγιασμένο γέλοιο.

Γιὰ σᾶς, ἐνάρετοι, γελοῦσε σήμερα ἡ ὠμορφιά μου. Κι' αὐτὰ μοῦ εἶπε σήμερα ἡ φωνή της· «θέλουν ἀκόμη καὶ νὰ—πληρωθοῦν !»

Θέλετε ἀκόμη νὰ πληρωθῆτε, σεῖς οἱ ἐνάρετοι !

Θέλετε ἀμοιβὴ γιὰ τὴν Ἀρετὴ καὶ Οὐρανὸ ἀντὶ τῆς Γῆς κ' αἰωνιότητα ἀντὶ τῆς Σήμερόν σας !

Καὶ τώρα μοῦ κακιώνετε, ποῦ διδάσκω, πῶς δὲν ὑπάρχει μισθὸς καὶ μισθοδότης ; Ἀλήθεια, δὲν εἶνε πρώτη φορὰ ποῦ διδάσκω, πῶς ἡ Ἀρετὴ αὐτὴ εἶν' ὁ μισθός σας.

Ἄχ, αὐτὸς εἶν' ὁ καῦμός μου, στὸ βάθος τῶν πραγμάτων μὲ ὁλο πῆγαν κ' ἔβαλαν τὴν Ἀμοιβὴ καὶ τὴν Τιμωρία—καὶ τώρα ἀκόμη καὶ στὸ βάθος τῶν ψυχῶν σας, ὦ ἐνάρετοι !

Καὶ τώρα πρέπει ὁ λόγος μας βαθειὰ μὲς στὴν ψυχή σας νὰ χωθῇ σὰν μούτσουνο τοῦ γουρουνιοῦ νὰ τὴν ἀναταράξῃ. Θέλω τ' ἀρότρου τὸ γεννὶ γιὰ σᾶς νὰ εἶμαι.

Τὰ μυστικὰ τοῦ βάθους σας στὰ φανερὰ νὰ βγοῦνε, κι' ὅταν στὸν ἥλιο κοίττεσθε σκαμμένοι κι' ὀργωμένοι, τότε θὰ ξεκαθαρισθῇ τὸ ψέμ' ἀπ' τὴν ἀλήθεια.

Γιατὶ αὐτὸ εἶνε ἡ ἀλήθεια σας : εἴσθε πολλοὶ καθάριοι γιὰ τὴ βρῶμα τῶν λέξεων. Ἐκδίκηση, τιμωρία μισθός, ἀνταμοιβή.

Ἀγαπᾶτε τὴν ἀρετή σας σὰν μάνα τὸ παιδί της, μὰ πότε ἀκούστηκε ποτὲ μιὰ μάνα νὰ γυρεύῃ νὰ πληρωθῇ γιὰ τὴν ἀγάπη της ποῦ τρέφει στὸ παιδί της !

Τὸ πιὸ ἀγαπημένο σας;—ἐγώ, ἡ ἀρετή σας νἄνε. Τοῦ κύκλου ἡ δίψα νἄνε μέσα σας. Τὸν ἑαυτόν του νὰ ξαναφτάσῃ πάλι, γι' αὐτὸ γυρνᾷ καὶ στρέφεται ὁ κάθε κύκλος.

Καὶ σὰν ἄστρο ποῦ σβύνει, νἄνε κάθε ἔργο τῆς ἀρετῆς σας. Ἀκόμα εἶνε μισόστρατα τὸ φῶς του καὶ γυρνάει. Πότε πιὰ δὲν θἄνε μισόστρατα ;

Ἔτσι λοιπὸν τὸ φῶς τῆς ἀρετῆς σας ἀκόμη εἶνε μισόστρατα, ἂν κ' ἔχῃ τελέψῃ τὸ ἔργο. Μπορεῖ καὶ νὰ ξεχάστηκε καὶ πεθαμμένο νἄνε, μ' ἀκόμη ζῇ καὶ τριγυρνᾷ ἡ ρωτεινή του λάμψη.

Ἡ ἀρετή σας νἄνε ὁ ἑαυτός σας καὶ ὄχι τίποτε—ξένο, ἕνα δέρμα, ἕνα σκέπασμα. Αὐτὸ εἶνε ἡ ἀλήθεια ἀπὸ τὸ βάθος τῆς ψυχῆς σας, ὦ ἑνάρετοι ! —

Μὰ ὑπάρχουν καὶ μερικοί, ποῦ γι' αὐτοὺς ἀρετὴ ὀνομάζεται, ὁ σπασμὸς ποῦ κάτω ἀπ' τὸ καμτσῆκι καὶ πολλὲς φορὲς ἐχετε ἀκούσει τὸ ξεφωνητό τους,

Εἶνε κι' ἄλλοι ποῦ ὀνομάζουν ἀρετὴ τὴν ἀκαματωσιὰ τῆς κακίας των, κι' ὅταν τὸ μῖσος καὶ ἡ ζήλεια τους ξαπλώσει μιὰ φορὰ τὰ μέλη, τότες καλοκαρδίζει ἡ Δικαιοσύνη τους καὶ τρίβει ὅλο τὰ μάτια της τὰ βαρεικοιμισμένα.

Εἶνε καὶ πάλιν ἄλλοι ὑποῦ τραβιοῦνται κάτω Ὁ διάβολός τους τοὺς τραβᾶ. Μὰ ὅσο βαθειὰ πηγαίνουν, τόσο καὶ λάμπει φλογερὰ τὸ μάτι τους κι' ὁ Πόθος στὸ Θεό τους.

Ἄχ, κι' αὐτῶν ἡ φωνὴ ἐχώθηκε στ' αὐτιά σας, ὦ ἐνάρετοι, καὶ σᾶς λέει : Πᾶν ὅτι δὲν εἶμαι ἐγώ, αὐτό, εἶνε γιὰ μένα Θεὸς καὶ Ἀρετή.

Εἶνε καὶ πάλιν ἄλλοι, ποῦ περιπατοῦν βαρειὰ

νος· δὲν εἶχα νοῦ στὸ κεφάλι μου, δὲν ἠσύχαζα σὲ κανένα μέρος, κι' ἤμουνα κατάδικος ποῦ περίμενε τὴν κρεμάλα του ! Πολλαὶς ὁραῖς βλαστήμησα τὴν ὥρα ποῦ ἀποφάσισα νὰ μπλέξω μὲ τέτοιαις κωμωδίαις ἀλλὰ δὲν εἶχα πιὰ καιρὸ νὰ γυρίσω πίσω. Ἅμα σκοτείνιασε ἔφαγα μὲ τὸ ζόρι, ἤπια κάτι περισσότερο γιὰ νὰ πάρω κουράγιο καὶ κατὰ τὰς δέκα ἔκανα τὸ σταυρό μου κι' ἑτοιμάσθηκα γιὰ τὸ πανηγῦρί μου. Φόρεσα τὰ ροῦχα ποῦ ἀγόρασα, κούρδισα τὰ ψεύτικα μαλλιὰ καὶ τὴ γενειάδα, σὰν θεατρίνος, καμάρωσα σ' τὸν καθρέφτη τὸν ἑαυτό μου πέρνοντας λίγο δεσποτικὸ ἀέρα. Μὰ τὴν ἀλήθεια μοῦ τέρειαζε τὸ δεσποτηλίκι. Εὐχαριστημένος τυλίχθηκα μὲ τὸν μαντύα μου, ἔχωσα στὴν τσέπη μου ἕνα μπουκαλάκι καθάρσιο κι' ἕνα ἄλλο μὲ λίγο ροῦμι, καί, κατεβάζοντας ὡς τ' αὐτιὰ μιὰ ρεμπούπλικα, ἐπίτηδες γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ διαλεγμένη, πετάχθηκα μὲ τρόπο ἔξω, χωρὶς νὰ ἰδῇ κανεὶς πῶς μασκαρεύθηκα. Δὲν εἶχα βέβαια ὄρεξι νὰ μὲ κουβαλήσῃ ὁ ξενοδόχος σ' τὴν ἀστυνομία γιὰ ὕποπτο. Δέκα βήματα πάρα κάτω βρέθηκε μιὰ κλειστὴ ἅμαξα καὶ τὴ συμφώνησα μὲ τὴν ὥρα, νὰ μὲ πάῃ στὴν Ἀθήνα καὶ μονοβραδὺς νὰ γυρίτουμε στὸν Περαία· ἔταξα σ' τὸν ἁμαξᾶ κι' ἕνα μπαξίσι πάρα πάνω ἂν κόψῃ πολὺ δρόμο.

Ἅμα περάσαμε τὴς παράγγες ρούφιξα μονομιᾶς τὸ καθάρσιο, ποῦ ἤθελε, κατὰ τὸ φάρμακοποιό, μισὴ ὥρα νὰ ἐνεργήσῃ—μὴ μ' ἐρωτᾶτε γιὰ τὴν οὐσία του... οὔτε νὰ τὸ θυμηθῶ δὲν θέλω πανάθεμά το!

Ἤρθαμε σ' τὴν Ἀθήνα κατὰ τὰς ἑντεκάμισυ, ἴσια ἴσια τὴν ὥρα ποῦ μ' ἄρχιζαν τὰ πρῶτα κοψιματάκια. Ἄφησα τὴν ἅμαξα νὰ μὲ περιμένῃ σ' ἕνα στενὸ θεοσκότεινο, λίγο πρὶν φθάσωμε σ' τὸ σπίτι μου. Ψυχὴ στὸ δρόμο δὲν φαινότανε. Τὰ παράθυρα τῆς σάλας τὰ βρῆκα ὀρθάνοικτα, ἡ ἀφεντιά της δῆλα δὴ περίμενε τὸ δεσπότη! Ἔκανα δυὸ τρεῖς βόλτες ἀνήσυχος· ξάφνου ἡ πόρτα μου ἔτριξε, ξεπρόβαλε δειλὰ ἕνας ἴσκιος κι' ἐγὼ τρούπωσα μέσα. Σκοτάδι παντοῦ βασίλευε. «Καλῶς ὡρίσατε, ἅγιε δέσποτα» —μοῦ εἶπε ἀμέσως μιὰ τρεμουλιαστή, σβυσμένη, φωνοῦλα, ποῦ φανέρωνε ὅλη τὴ συγκίνησί της, κι' ἕνα παγωμένο χεράκι βρῆκε ψάχνοντας τὸ δικό μου καὶ μ' ἔσυρε σ' τὴ σκοτεινιὰ σὰν θεόστραβο. Ἐγὼ τσιμουδιά. Ἀνεβήκαμε τὴς σκάλες, περάσαμε τὸ μακρὺ χαγιάτι, σὰν φαντάσματα καὶ μπήκαμε στὴ σάλα ποῦ τὸ φεγγάρι τὴ γλυκοφώτιζε. Καθήσαμε σ' τὸν κανapὲ ἀμίλητα. Ἐκείνη ντροπιασμένη, ἴσως καὶ μετανοιωμένη γιὰ τὸ κακὸ ποῦκανε σ' τὸν ἄνδρα της, μούριχνε ποῦ καὶ ποῦ μιὰ λοξὴ ματιά, σὰν κάτι νἄβλεπε σὲ μένα παράξενο.

Ἐγὼ κοίταζα ἀφηρημένος τ' ἀνοιχτὰ παραθύρια. Ξάνοιγα ψηλὰ σ' τὸν οὐρανὸ τὸ φεγγάρι, μὲ συννεφάκια γύρω του σὰν τὸν ἀφρὸ βαρκούλας. Ἔν' ἀγεράκι ἁπαλὸ ἔφερνε μέσα τὴν εὐωδιὰ τῶν λεϊμονιῶν τοῦ δεσπότη, ποῦ φουντωταὶς ἀπέναντι ξεπρόβαλλαν. Κάπου κάπου, μέσ' σ' τὴ βαθειὰ τὴ σιγαλιά, ἀκουγότανε ξαφνικὸ τὸ λάλημα τοῦ κούκου.

Ἄχ ! πόσαις τέτοιες βραδιαὶς ἐχάρηκα, μὲ καρδιὰ γεμάτη χαρὰ καὶ ἀγάπη, μὲ ψυχὴ ἀναπαυμένη σ' τὴς ἡσυχιᾶς τὰ τραντάφυλλα· τώρα ἄλλοι καιροί! Κάθομαι καὶ τώρα στὸ πλάγι τῆς καλῆς μου, νοιώθω σιμά μου τὴν ἐμμορφιά της, ποῦ διψᾷ χάδια καὶ ριλήματα, καὶ σμίγω τὴν πνοή μου μὲ τὴ δική της, τὴ λαχανιασμένη σ' τὴ βιὰ τοῦ πόθου της... ἀλλοίμονο ! ἡ μαγεμένη ἐμμορφιὰ δὲν λαχταρᾷ τὰ δικά μου χάδια. ἡ μυρωμένη ἡ πνοὴ περιμένει νὰ διώξῃ τὸ λιβάνι, ποῦ τὰ δεσποτικὰ γένεια πότισε· ἐγώ, ὁ ἄμοιρος ἐγώ, ξεσχίζω τὴν καρδιά μου μασκαρεμένος, ρίχνω τὸ λιθάρι μου: θὰ 'πετύχω ἢ θὰ ρεζιλευθῶ, νὰ φύγω ὅπου μὲ ὁρίξῃ ἡ μοῖρά μου; Κύτταζα ἀφηρημένος τὸ σπίτι τοῦ ἀληθινοῦ δεσπότη, κατάκλειστο καὶ σκοτεινό· παρηγοριὰ κι' αὐτὸ σ' τὴν ἄρρωστη ψυχή μου ! ὁ δόλιος ὁ δεσπότης θἄπερνε τὸν τρίτο ὕπνο του. Τέλος ἀποφάσισα νὰ λ-ύ

βαρειὰ καὶ τρίζουν σὰν τὰ κάρα, ποῦ κουβαλοῦνε πέτρες τὸν κατήφορο :

Αὐτοὶ ὁμιλοῦν πολὺ γιὰ 'Αρετὴ καὶ 'Αξία. Καὶ ἐνομάζουν 'Αρετὴ—τὸ χαλινάρι τους !

Εἶνε κι' ἄλλοι ποῦ μοιάζουνε μὲ κρεμαστὰ ρωλόγια, ποῦ τάχουν κορδισμένα καὶ κάμνουνε Τικ—Τάκ, καὶ θέλουν τὸ Τικ—Τάκ τους, νὰ τ' ὀνομάζεις 'Αρετήν.

'Αλήθεια, αὐτοὶ μὲ διασκεδάζουν, κι' ὅπου βρίσκω τέτοια ρωλόγια τὰ κορδίζω μὲ τὴν εἰρωνεία μου.

Εἶνε κι' ἄλλοι περήφανοι γιὰ τὴν φοῦχτα τῆς δικαιοσύνης των, καὶ βλαστημοῦν τὸ κάθε τι γιὰ νὰ τνιγῇ μέσα στὴν ἀδικία τους ὁ κόσμος ὅλος.

Ἄχ, τί συχαμερὰ ποῦ τρέχει ἀπο τὸ στόμα τους ἡ λέξη 'Αρετή. Καὶ ὅταν λὲν «εἶμαι δίκαιος ἀντιλαλεῖ πάντα σὰν νὰ λὲν εἶμαι ἐκδικητικός (*).»

Μὲ τὴν 'Αρετή τους θέλουν νὰ βγάλουν τὰ μάτια τῶν ἐχθρῶν τους, καὶ ὑψόνουνται μόνο γιὰ νὰ ταπεινώσουν τοὺς ἄλλους.

Εἶνε καὶ πάλιν ἄλλοι, ποῦ μέσ' στὸ βάλτο κάθουνται καὶ λὲν ποῦ μέσ' ἀπὸ τὸν καλαμιῶνα—'Αρετὴ—θὰ πῇ νὰ κάθεσαι φρόνιμα στὸ βάλτο.

Δὲν δαγκοῦμε κανένα, καὶ τᾶμε μακρηὰ ἀπὸ κεῖνον ποῦ θέλει νὰ δαγκάσῃ. Καὶ σὲ κάθε πρᾶγμα ἔχουμε τὴ γνώμη, ποῦ μᾶς δίνουν οἱ ἄλλοι.

Εἶνε καὶ πάλιν ἄλλοι, ποῦ τοὺς ἀρέσει νὰ γεννοῦν καὶ σκέπτονται : Ἡ ἀρετὴ εἶν' ἕνα εἶδος γέννας.

Τὰ γόνατά τους πάντα προσκυνοῦν καὶ τὰ χέρια τους εἶνε ὕμνοι τῆς 'Αρετῆς, μὰ ἡ καρδιά τους δὲ ξέρει τίποτ' ἀπ' αὐτά.

Εἶνε καὶ πάλιν ἄλλοι ποῦ τὸ νομίζουν ἀρετή, νὰ λὲν: «'Αρετὴ εἶνε ἀνάγκη», γιατὶ κατὰ βάθος μονάχα πιστεύουν πῶς καὶ ἡ ἀστυνομία εἶνε ἀνάγκη.

Καὶ κάποιος ποῦ ὅ,τι εἶνε ὑψηλὸ στὸν ἄνθρωπον δὲν ἠμπορεῖ νὰ δῇ, ὀνομάζει ἀρετὴν βλέποντας ἀπὸ κοντὰ τὴ μικροπρέπειά του, κ' ἔτση ὀνομάζει ἀρετὴ τὸ βάσκανό του μάτι.

Καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο οὖλοι σχεδὸν νομίζουν, πῶς παίρνουν μέρος στὴν ἀρετὴ καὶ τόλιγώτερο καθένας θέλει νἄνε γνώστης τοῦ «Καλοῦ» καὶ τοῦ «Κακοῦ».

Μὰ ὁ Ζαρατούστρας δὲν ἤρθε γι' αὐτὸ σὲ ὅλους τούτους τοὺς τρελλοὺς καὶ ψεῦτες γιὰ νὰ λέῃ : «τί ξέρετε σεῖς ἀπὸ ἀρετή ! Τί μπορούσατε σεῖς νὰ ξέρετε ἀπὸ ἀρετή !»—

Μὰ ἤρτε νὰ λέῃ, πῶς εσεῖς φίλοι μου, εἴσθε κουρασμένοι ἀπὸ τῆς παληές ὁμιλίες, ποῦ μάθατε ἀπὸ τοὺς τρελλοὺς κι' ἀπὸ τοὺς ψεῦτες :

Κουραστήκατε ἀπὸ τῆς λέξες «Μισθοὶ» «'Ανταμοιβὴ» «Τιμωρία» «'Εκδίκηση μέσ' στὴ Δικαιοσύνη». Κουραστήκατε νὰ λέτε : πῶς μιὰ πράξη εἶνε καλὴ γιατὶ λείπει ἀπὸ μέσα ὁ ἑαυτός της.»

Ἄχ, φίλοι ! ὁ ἑαυτός σας πρέπει νἄνε μέσα στὴ πραξη, ὡσὰν ἡ μάνα στὸ παιδί : Αὐτὰ νἄνε τὰ λόγια σας γιὰ τὴν ἀρετή !

Ἀλήθεια λόγια ἑκατὸ ἔχω ἀπὸ σᾶς παρμένα κι' ἀπὸ τὴν ἀρετή σας τὰ πιὸ ἀγαπημένα της παιχνίδια, καὶ τώρα μοῦ θυμώνετε, ὅπως παιδιὰ θυμώνουν.

Στὸ περιγιάλι παίζανε, — μὰ νὰ γοργο τὸ κῦμα καὶ παίρνει τὰ παιγνίδια τους μέσ' στοῦ γιαλοῦ τὰ βάθη : καὶ τώρα κλαῖν.

Ὅμως τὸ ἴδιο κῦμα θὰ τοὺς φέρῃ καινούρια παιχνίδια καὶ λίλλες ὡρηόπλουμες μπροστά τους θὰ πετάξῃ !

Ἔτση θὰ παρηγορεθοῦν, καὶ σὰν ἐκεῖνα, πρέπει καὶ σεῖς φίλοι μου, νἄχετε παρηγόρεσες καὶ λίλλες ὡρηοπλούμες καινούριες !

Τάδε λέγει Ζαρατούστρας.

(ἀκολουθεῖ)

(*) Ὁ συγγραφεὺς παίζει μὲ τὰς λέξεις «ich bin gerecht» καὶ ich bin gerächt

---

ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

,,Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΑΠ' ΟΛΑΙΣ"

Τὴν περασμένην ἑβδομάδα ἡ «Νέα Σκηνὴ» μᾶς ἔδωσε καὶ ἄλλο νέο ἔργο. Τὴν κωμῳδία τῶν Γάλλων συγγραφέων Bilhaud καὶ Hennequin: «Ἡ τελευταία ἀπ'ὅλαις».

Ὁ Paul-Charl-Bilhaud ἐγεννήθη τὴν 31 Δεκεμβρίου 1854 ἐν Allichamps. Τὰ πρῶτά του ἔργα εἶνε κάτι μονόλογοι : Ὁ ἐλαφρός. — Ἐπικήδειος λόγος στὴ πεθερά μου. — Ὁ πρῶτος ἔρωτας κλπ.

Στὰ 1881 δημοσίεψε συλλογὴ στίχων : Ἄνθρωποι ποῦ γελοῦν. Τὸν αὐτὸ χρόνο ἐπαίχθηκε στὸ «Gymnase» τῶν Παρισίων ἡ μονόπρακτη κωμῳδία του «Τὸ πρῶτο μάλλωμα». Στὴν 21 τοῦ Μάη 1882 ἐπαίχθηκε στὸ «Ἀθήναιον» τῶν Παρισίων μια ἄλλη μονόπρακτη κωμῳδία ποῦ ἔγραψε μαζῇ μὲ τὸν Erhardt «Ἡ ἐλπίδες». Μὲ τὸν Hennequin καὶ τὸν Barré ἔχει γράψει καὶ ἕνα δράμα τρίπρακτο «Ὁ Παράδεισος» καὶ πολλὲς ἄλλες κωμῳδίες γιὰ σαλόνι.

Ἔχει γράψει καὶ τὴν «Κεράτσα» ὀπερέττα σὲ μιὰ πράξη.—«Τὸν γάμο ἀπὸ κοντά».—«Τὴν Τοτὸ» καὶ τὴν «Μαντὰμ Ρόζ» ὀπερέττες. Ὁ Bilhaud εἶνε καὶ μέλος τῆς Διευθύνσεως τῶν Καλῶν Τεχνῶν.

Ὁ Charles-Mauriee-Hennequin ἐγεννήθη ἐν Liege τοῦ Βελγίου (10 Δβρίου 1863).

Ἐπαίχθηκαν στὴν ἀρχὴ μερικὰ ἔργα του μὲ τὸ ψευδώνυμο «Maurice-Delrum» καὶ μὲ τὸ ἀληθινό του ὄνομα ἐπαίχθηκαν τὰ ἄλλα πολλά, γνωστότερα τῶν ὁποίων εἶνε ἡ κωμῳδία «Πολλὴ ἀρετὴ» σὲ τρεῖς πράξεις γραμμένη μὲ τὴν συνεργασία τοῦ Ἐννεκέν Ἐπαίχθηκε 27 Γενναρίου 1886 στὸ Θέατρο Παλαί-Ρουαγιάλ. — «Ὁ φύλακας τῆς γυναίκας μου». κωμῳδία σὲ 3 πράξεις, ἐπαίχθηκε τὴν 20 Ἀπριλίου 1888 στὸ Θέατρο τῶν Βρυξελλῶν Vandeville. Μαζὶ μὲ τὸν Valabrégue, τὸν γνωστὸ Γάλλο συγγραφέα τῆς κωμῳδίας ποὺ παίζεται ἀπὸ τὴν «Νέα Σκηνὴ» «Τὸ Βουλευτιλίκι», ἔχει γράψει καὶ μιὰ κωμῳδία σὲ στίχους μὲ τὸν τίτλο: «Τὸ βραβεῖο τοῦ Montyon», (ὁ Montyon ἔχει ἱδρύσει ποιητικοὺς καὶ φιλανθρωπικοὺς διαγωνισμούς), ποῦ ἐπαίχθηκε μὲ ἐπιτυχία στὸ Παλαί-Ρουαγιάλ (1890)

Στὰ 1895 ἔδωκε δυὸ ἔργα. 1) «Τὸν Παράδεισο» ποῦ εἴδαμε παρὰ πάνου, καὶ 2) «Τὸν ἀναπληρωτή».

Εἶνε δὲ ὁ Hennequin καὶ Officier τῆς 'Ακαδημίας.

Τὰ ἔργα του χαρακτηρίζουνται γιὰ τὴν λεπτότητα τοῦ ὕφους καὶ τὴν δύναμη τῆς παραστάτσεως «Ἡ τελευταία ἀπ' ὅλαις» εἶνε νεώτερο ἔργο ποῦ ἐπαίχθηκε μὲ πολὺ ἐπιτυχία καὶ ἴσως ἀποτελεῖ τὴν καλλιτέρα ἐκλογὴ τοῦ κ. Χριστομάνου τῆς ἐφετεινῆς ἐποχείας τῶν μεταφράσεων ποῦ μᾶς σερβίρει κάθε τόσο ἡ «Νέα Σκηνή».

Βάλλεν-Στάϊν

,,ΞΕΝΟ ΨΩΜΙ"

Κι' ὁ Παπαγεωργίου καλά, πολὺ καλά, ἔπαιξε. Ἐκείνη ὅμως ποῦ διακρίθηκε στὸ φουρφουρένιο αὐτὸ δραματάκι τοῦ Τουργκένιεφ—τὸ ἀσεβέστατα καὶ ἀηδέστατα μεταφρασμένο — εἶνε ἡ δ. Εἰμαρμένη Ξανθάκη.

Ὤ, τὴν εὔμορφη, τὴ χαριτωμένη κοπέλλα Πόσο καλὰ καὶ πόσο εὐσυνείδητα μᾶς ἔδειξε ὁλοζώντανη τὴν ἡρωίδα τοῦ μάγου Τουργκένιεφ! Εἶχε στιγμὲς—στὴν Γ' πρᾶξι ἰδίως, ὅταν μαθαίνῃ ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἀληθινοῦ πατέρα της τὸ ἁμάρτημα τῆς μάννας της—ποῦ ἦταν ἔξοχη. Εἶχε μεγάλες! ὑπερόχως καλλιτεχνικὲς στιγμές, ἡ δ. Ξανθάκη.

Τὶς στιγμὲς αὐτὲς τὴν ἐθαυμάζαμε ἀληθινά, ἀλλὰ κι' ἀγανακτήσαμε κατὰ τῆς κτηνώδους ρεκλάμας ἡ ὁποία ἂν ἄφηνε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὸ κορίτσι αὐτὸ νὰ κοιτάξῃ τὴν δουλειά του καὶ νὰ τραβήξῃ ἀνενόχλητα τὸν δρόμο του, θὰ μᾶς ἔκανε νὰ χειροκροτήσουμε καὶ σήμερ' ἀκόμη μιὰν ἀληθινὴ καλλιτέχνιδα.

Ὁ θεατὴς

σω τὰ μάγια:

—'Αγαπητή μου κόρη—τῆς εἶπα σιγανά. ἀλλάζοντας τὴ φωνή μου σ' τὸ λεπτότερο—μὴν παρεξηγήσῃς τὴ σιωπή μου· σμίγεται ἡ καρδιά μου μὲ τὴ δική σου, μεθυσμένη. θεότρελλα, ἡ ψυχή μου ὅμως κατεβαίνει σ' τοῦ Ἄδη τὰ καταχθόνια, βαρειὰ φαρμακωμένη ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, παραδομένη σ' τοῦ πειρασμοῦ τὴν ἀγκαλιά...

— Γιὰ νὰ σοῦ 'πῶ, δεσπότη μου! ἀποκρίθηκε πειραγμένη ἡ γυναῖκα μου, ποὺ εὔκολα ἄναβε· δὲν περίμενα τὴν τελευταία τὴ στιγμὴ νὰ θυμηθῇς τὸν πειρασμὸ καὶ τὴν ἁμαρτία... Ἂν συλλογιέσαι ἡ ἁγιότη σου τὸ δεσποτιλίκι, ἔχω κι' ἐγὼ νὰ συλλογισθῶ ἄνδρα, ποῦ μ' ἐλάτρευε, καὶ παιδιὰ ποῦ ὡς τώρα μπορούσανε νὰ κοιμηθοῦν ἥσυχα, γιατὶ ἡ μάνα τους εἶχε σ' τὸ κεφάλι τὰ μυαλά της. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐθυσίασα μπρομτά σ' τὴν ἀγάπη μου γιὰ σένα καὶ σοῦ ἄνοιξα τὴν πόρτα νύχτα, ἀληθινὰ κακιὰ γυναῖκα, καὶ μ' ἀνοιχτὴ καρδιὰ σὲ προσδέχθηκα, γιὰ ν' ἀκούσω ἄξαφνα ποῦ μετάνοιωσες καὶ τρέμεις γιὰ τὴν ἁμαρτία; Δὲν μὲ συγχωρνᾶς!

Εἶπε καὶ σηκώθηκε ἀγριωπά, ἕτοιμη, λές, νὰ μοῦ δώσω τὰ παπούτσια μου σ' τὸ χέρι. Ἀπὸ μέσα μου ἄλλη ἐπανάστασις ἀγρίευε καὶ θέριωνε : κοψίματα γουργουρητά, ἀνακάτωσι μεγάλη· φείδια, θαρρεῖς, μ' ἐζώνανε, φείδια φωλιάσαν σ' τὴν κοιλιά μου καὶ λυσσασμένα πάλευαν. Δὲν εἶχα καιρὸ νὰ χάνω!

— 'Αγάπη μου! εἶπα τὴ φορὰ αὐτή, προσπαθῶντας νὰ μαλακώσω τὴ φωνή μου σὰν ἐρωτάκιας —ἀγάπη μου, λησμόνησε τὰ λόγια μου τὰ ξεχασμένα, συγχώρεσε τὴν ἀνθρώπινη ἀδυναμία μου· ἄνθρωπος εἶμαι καὶ δίστασα, γιὰ μιὰ στιγμή, καὶ λυποψύχισα σαστισμένος. Ἔλα κοντά μου, δρόσισε τὰ χείλη μου μὲ τὴ δροσιά σου, χύσε σ' τὴν καρδιά μου λίγο βάλσαμο!

Στάθηκε νὰ τὴν τραβήξω σ' τὸν καναπὲ σιμά μου, ἀλίγυστη λιγάκι ἀπὸ τὸ γινάτι. Τὰ μάτια της ἦσαν ἀκόμα δακρυσμένα καὶ σ' τὰ κοραλλένια χείλια της ξάνοιγε, μὲ τὸ ζόρι, ἕνα χλωμό, ξεψυχισμένο, χαμόγελο, Τὴν ἔσυρα σ' τὸ στῆθος μου· ἡ φτωχὴ καρδούλα της χτυποῦσε ἀλύπητα, δὲν ξέρω μὰ τὸ θεό, ἂν ἦταν ἀπὸ θυμὸ ἢ ἔρωτα.

—Ἄγγελέ μου—ἐπανάλαβα—δὲν εἶνε τὸ λοιπὸν ὄνειρο; Τὸ ζαχαρένιο τὸ κορμάκι σου ἐδέχθηκε νὰ μυρώσῃ τὸ δικό μου τὸ ἄχαρο, τὸ φλωμισμένο ἀπὸ τὸ λιβάνι καὶ τὰ νεκροκέρια; σ' τ' ἀλήθεια, τάχα, εἶσαι σὺ ὁ παράδεισός μου;

Ὁ καινούριος αὐτὸς δεσπότης τῆς καλάρεσε, φαίνεται. Τὸ ζαχαρένιο κορμάκι ἔγυρε μὲ χάρι σ' τὴν ἀγκαλιά μου, σὰν τὸν ἀνθὸν ὁποῦ λιγᾷ ἅμα φυσᾷ τ' ἀγέρι· τὰ μάτια της ἀστράφτανε, σ' τὰ χείλη γλυκοχάραζε αὐγούλα τ' Ἀπριλιοῦ... Ἕνα φιλί, δύο τέσσερα, σὰν ἀηδονάκια κελαϊδίσανε! Ψηλὰ τὸ φεγγάρι κρύφθηκε σ' τὰ σύννεφα ἀπὸ τὴ ζήλεια...

—Ἄχ ναί ! ἔξω κάθε κρίσις, κάθε στεναγμός ! φώναζα ἐνθουσιασμένος τάχα. Δόξα καὶ πλούτη καὶ τιμαὶς κι' ἐλπίδες παραδείσου μπρὸς σ' τὴ γλυκειά σου ἀγκαλιὰ εἶνε καπνὸς καὶ φεύγουν· δός μου ἀγάπη φλογερή, ἀγάπη μαγεμένη, ἀγάπη μεθυσμένη μὲ τοῦ φιλιοῦ τὴν εὐωδιά... Ἄχ ! ὤχ... δυστυχία μου ! ὤχ ὤχ!... σβύνω... χάνομαι!

—Τί ἔπαθες, δεσπότη μου; μὲ τρομάζεις εὐλογημένε, μ' ἀνησυχεῖς... τί ἔπαθες; πονεῖς;

Τὸ κακὸ εἶχε φθάσει σ' τὸν κόμπο του. Μιλοῦσα γι' ἀγάπες καὶ κρῦος ἵδρωτας μ' ἔλουζε ἀπὸ τοὺς πόνους· ἔδινα φιλιά, καὶ χτυποῦσαν τὰ μελίγγια μου σὰν τὸ ρωλόϊ καὶ θόλωναν τὰ μάτια μου ! Τὴν ἄφησα ξάφνου καὶ σφίγγοντας μὲ τὰ χέρια τὴν κοιλιά μου, 'κεῖ, σ' τὸν καναπὲ κουλουριάσθηκα.

—Δὲν μιλεῖς, δεσπότη, τί ἔπαθες;

—Πεθαίνω, χάνομαι! γιατρό, γιὰ τὸ θεό!